

udtalt mig saa tydeligt, som jeg havde til Hensigt ved det, jeg sagde igaar. Det har ingenlunde været min Mening igaar at udtale mig imod Uanskeligheden af et Havn anlæg paa Sjællands Bestykt; tværtimod vilde jeg anse det for overordentlig heldigt, om vi kunde faae et saadant. Men jeg har igaar tilladt mig at gjøre opmærksom paa de Udtalelser, der fremkom heri Thinget, dengang denne Sag sidste Gang blev behandlet med al den Grundighed og al den Udførlighed, som hører til en saadan Sag, ved hvilken Leilighed man kom til det Resultat, at man valgte Esbjerg. Ikke blot de store Omkostninger, der nu ere blevne berørte, vare Grunden til, at man kom til at vælge Esbjerg fremfor de andre Steder, og disse ere heller ikke Grunden til, at jeg anser det for vanskeligt at faae disse andre store Havne anlæg, som nu bleve berørte af den ærede Ordfører for Forespørgerne. Der var mange andre vægtige Grunde, som dengang anførtes som vanskeliggjørende ethvert Anlæg paa den blotte og bare Bestykt af Sjælland. Det er hovedsagelig to Ting, som virke vanskeliggjørende, den ene er Uanskeligheden for Skibene, naar de ere i Vesterhavet og trænge til en saadan Havn, ved at komme til denne Havn, og derfor vil en saadan Havn — det blev dengang fremhævet med overordentlig stor Styrke —, fjælden eller saa godt som aldrig kunne gjøre Tjeneste som Nødhavn. Naar der er Spørgsmaal om en Nødhavn, vil Havnen vistnok ikke være der, hvor Skibet er i Nød, og Skibet vil ikke være i Stand til at søge hen til en saadan Nødhavn. Deraf kommer det, at Skibene, naar de komme udenom Skallingen, søge saa langt bort som muligt, naar det er tykt og taaget Veir, fra Sjællands Bestykt for at komme udenom den og forbi Skagen. De komme ikke den ydste Bestykt nærmere, end de behøve, undtagen naar det er godt Veir, og i saa Tilfælde behøve de ikke Havnen. Den anden Uanskelighed, for hvilken man frygtede, og som ogsaa blev anført som en Ulempe med Hensyn til Esbjerg, var, at Bunden i Nordspøen er bevægelig, hvilket medfører en stadig Bevægelse af Sandgrunden. Derved udsættes enhver Havn, der bliver anlagt langs Bestykten, for at løbe den samme Fare, som Indseilingen til Graaby nu løber, nemlig at Strømmen og den Bevægelighed, som den nu medfører for Sandbundens Vedkommende, vil udsætte enhver saadan Havn for Faren af Tilslæbning udenfra. Dette vilde andetsteds være endnu vanskeligere at forhindre, end det antoges at være ved Havnen ved Esbjerg. Det var de væsentlige Grunde, som førte til dengang at vælge Esbjerg og lade de andre Havne-spørgsmaal ligge, tilmed da det viste sig, at Bestykningerne vare overordentlig store. Nu sagde den ærede Ordfører, at han ikke satte stor Pris

paa en Vurdering og et Overflag, der blev foretaget af en Fremmed, han være iøvrigt nok saa kyndig. Jeg skal dertil bemærke, at dengang Sagen var for her sidst til Behandling, havde man just valgt den Mand, som havde udført de store Arbejder andetsteds, fordi man erkjendte, at man hertilands ikke havde Kræfter, der havde Erfaring og Kundskab nok til at bedømme disse Forhold. Derfor valgte man den Mand, som i den Retning havde udrettet Mest og ovre ved de store Havnebygninger langs med Hollands Kyst, hvor Forholdene ere særlig vanskelige og meget svære til dem ved Sjællands Bestykt, og hvor Tilslæbningen er det, som gjør det overordentlig vanskeligt at føre slige Havnebygninger til et heldigt Resultat. Naar man nu ser hen til, hvad der er præteret i Holland og ser hen til de umaadelig store Arbejder, den store Kanal, som er tilendebragt, og den store Lørlægning, som dermed er sat i Forbindelse, tror jeg ikke, at man skal kunne negte, at de Mand, som have ledet disse Arbejder, have en Erfaring, som vi ikke her kunne gjøre os nogen Forestilling om, og at vi ikke have Kræfter til at behandle slige store Spørgsmaal med den Erfaring, som de Mand, der have behandlet Sligt gjennem en lang Varrække og ere fortrolige dermed gjennem Traditionerne om hele deres Lands Formation og Udvikling. Det var det, jeg sludde tillade mig at bemærke med Hensyn til Havne-spørgsmaalet.

Jeg tør maaste ved samme Leilighed benytte Ordet til at rette en Feil, som jeg gjorde mig skylbig i igaar, idet jeg kom til at sige, at Udgifterne ved Transporten af et Dyr fra Esbjerg til London vare saa uforholdsmæssig store, at de nærmede sig til, hvad det kostede at transportere et Dyr fra Amerika til England. Udtrykket var vistnok noget for stærkt, men at denne Transport dog er ganske uforholdsmæssig dyr, skal jeg nu tillade mig at godtgjøre med Tal. Det ligger i forskjellige Forhold. Jeg tager her i dette Dieblif kun Transporten fra Esbjerg til London. Den stiller sig saaledes — hvad jeg ganske rigtig nævnte igaar — at Prisen er den samme fra Kjøbenhavn til Newcastle som fra Esbjerg til London, det vil sige 1 £. Men Resultatet af Transporten med de øvrige paaløbende Omkostninger stiller sig ingenlunde saaledes. Resultatet bliver det, at, medens Transporten af et Hoved fra Lønning til London koster 30 Kr. 63 Ore og fra Kjøbenhavn til Newcastle 32 Kr. 15 Ore, koster den fra Esbjerg til London 36 Kr. 77 Ore. Hvert Hoved kommer altsaa til at koste over 4½ Kr. mere ved at gaa fra Esbjerg, end ved at gaa fra Kjøbenhavn til Newcastle, og det endstjøndt Veien fra Esbjerg til London tilbagelægges i 2 à 3 Dage kortere Tid end fra Kjøbenhavn til Newcastle. Det er altsaa Bevis for, at